

VII. OBLASTI S PŘEKROČENÍM IMISNÍCH LIMITŮ

VII.1 Oblasti s překročením imisních limitů z hlediska ochrany lidského zdraví

Na území ČR jsou každoročně vymezovány oblasti s překročením imisních limitů hromadně pro všechny znečišťující látky, které jsou sledovány z hlediska ochrany lidského zdraví. Mapa oblastí s překročením alespoň jednoho imisního limitu¹ bez zahrnutí přízemního ozonu podává ucelenou informaci o kvalitě ovzduší na území ČR. V roce 2020 bylo jako oblast s překročením imisních limitů vymezeno 4,6 % území ČR, kde žije přibližně 19 % obyvatel (Obr. VII.1.1; Tab. VII.1.1). Vymezení těchto oblastí je v naprosté většině zapříčiněno překročením ročního imisního limitu pro benzo[a]pyren (Tab. VII.1.1). V minimální míře se na zařazení území

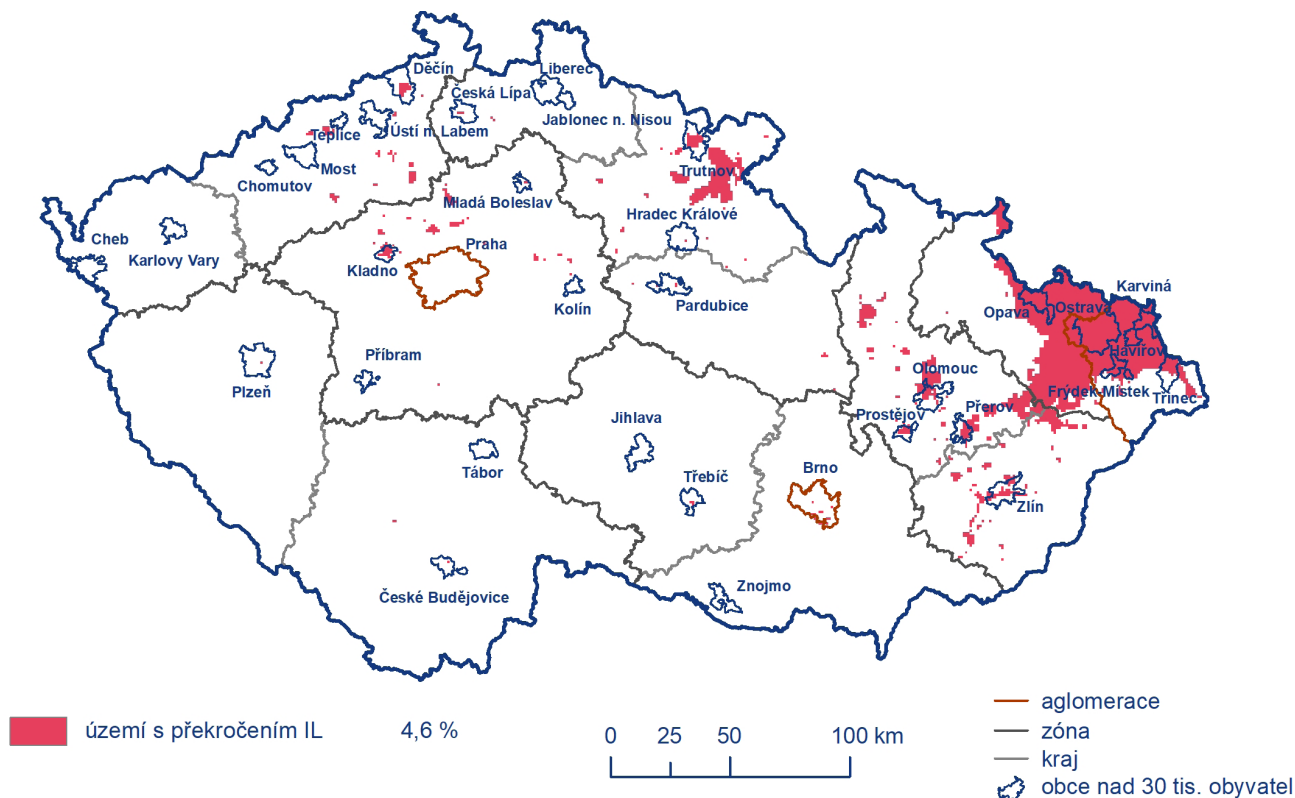
do těchto oblastí podílelo v roce 2020 překročení denního imisního limitu pro suspendované částice PM₁₀ a ročního imisního limitu PM_{2,5}. Nadlimitní oblasti zaujímaly největší plochu v aglomeraci O/K/F-M (56 %) a v zóně Moravskoslezsko (39 %) (Tab. VII.1.2). V aglomeraci O/K/F-M je nadlimitním koncentracím vystavena většina obyvatel (94 %) (Tab. VII.1.3) a jedná se o dlouhodobě nejzatíženější oblast v ČR. V meziročním porovnání 2019/2020 se plocha oblastí s překročením alespoň jednoho imisního limitu bez zahrnutí ozonu zmenšila téměř o 4 %. Obr. VII.1.2 znázorňuje porovnání území s překročenými imisními limity bez zahrnutí ozonu v roce 2020 s rokem 2019. Z meziročního srovnání lze konstatovat, že k nejvýraznějšímu zmenšení nadlimitní plochy došlo v zóně Střední Morava, kde došlo k úbytku území s překročeným imisním limitem pro benzo[a]pyren, jehož koncentrace meziročně poklesly (kap. IV.2). Vymezená plocha s překročením alespoň jednoho imisního limitu bez zahrnutí ozonu v roce 2020 je nejmenší za hodnocené období 2012–2020 (Obr. VII.1.3). Ke zlepšení situace přispěly zejména velmi atypické meteorologické a rozptylové

Tab. VII.1.1 Plocha území s překročením imisního limitu (%) a počet exponovaných obyvatel žijících v nadlimitních oblastech (%) v rámci České republiky, 2020

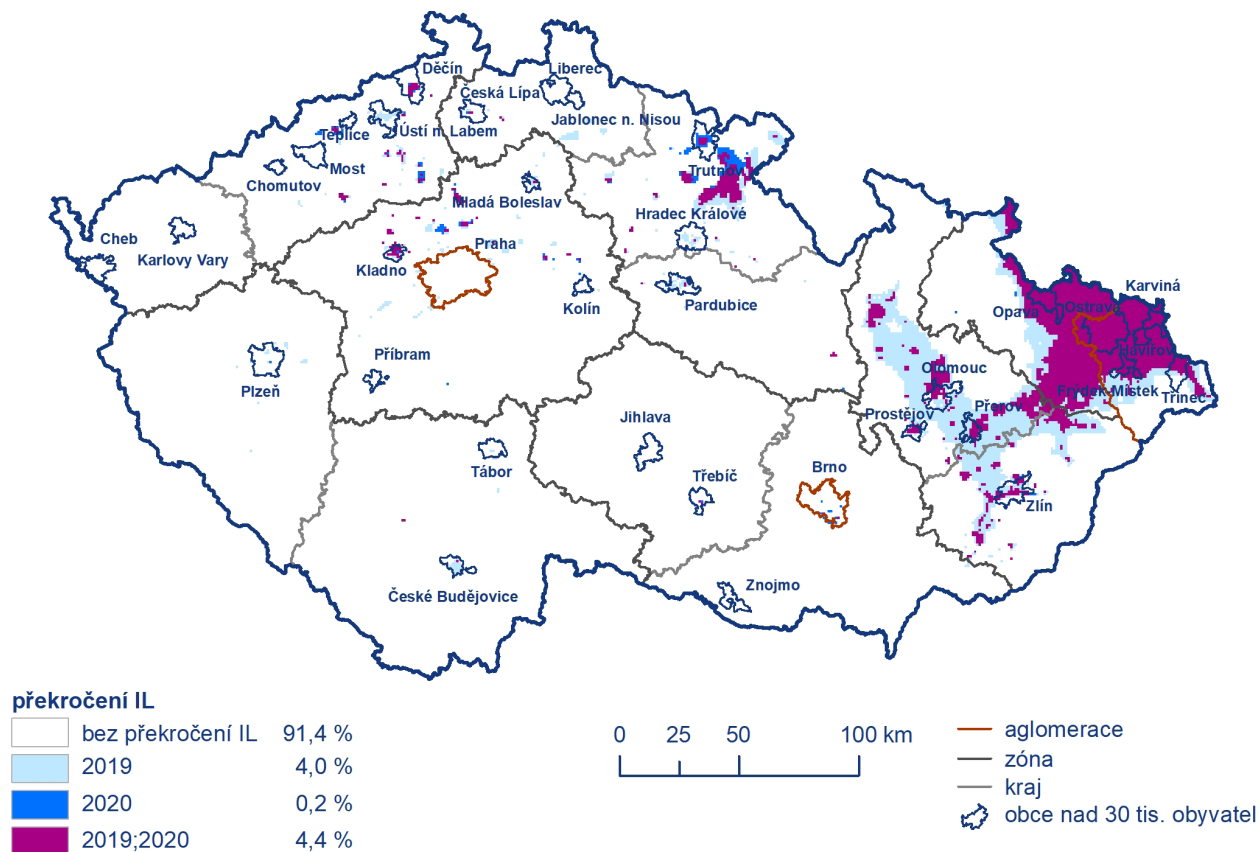
Česká republika	Znečišťující látky uvedené v příloze č. 1 zákona č. 201/2012 Sb., v platném znění						
	Bod 1 přílohy			Bod 3 přílohy		Bod 4 přílohy	
	PM ₁₀ 36. max 24h průměr > 50 µg.m ⁻³	PM _{2,5} roční průměr > 20 µg.m ⁻³	Souhrn překročení IL	BaP roční průměr > 1 ng.m ⁻³	Celkový souhrn překročení bez O ₃	O ₃ 26. nejvyšší max. denní 8h klouzavý průměr (v průměru za 3 roky) > 120 µg.m ⁻³	Celkový souhrn překročení s O ₃
Obyvatelé	0,002	0,2	0,2	19	19	51,8	65,7
Plocha	0,001	0,04	0,04	4,6	4,6	62	65,5

1 Roční imisní limit pro PM₁₀, PM_{2,5}, benzo[a]pyren, NO₂, olovo, kadmium, arsen, nikl a benzen, imisní limit pro CO (max. denní 8hodinový klouzavý průměr), denní imisní limit pro PM₁₀ a SO₂, hodinový imisní limit pro SO₂ a NO₂.

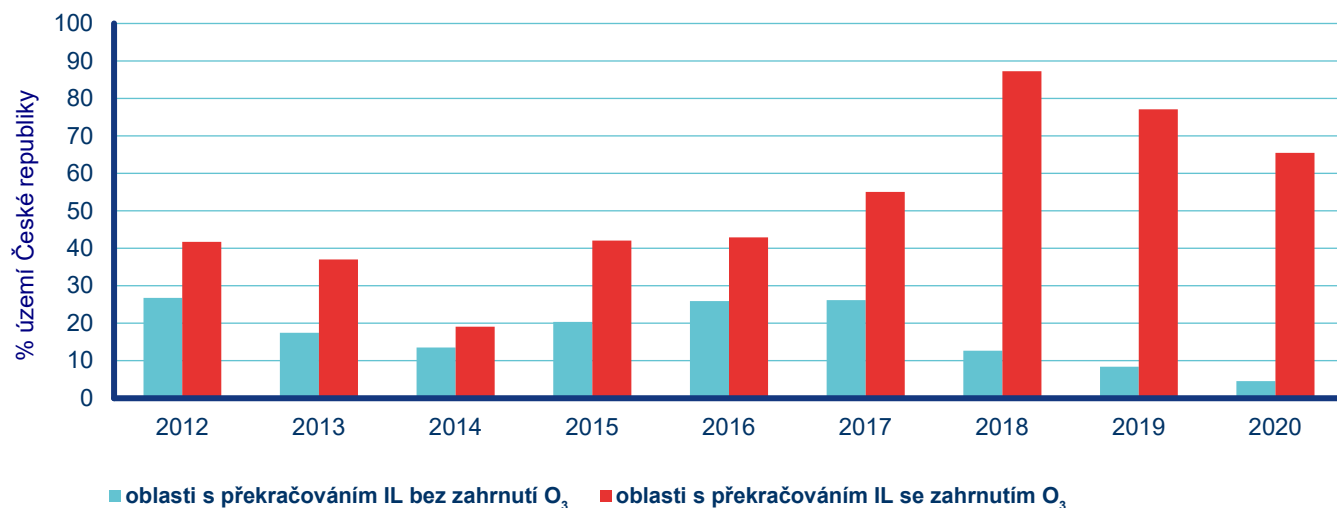
VII. Oblasti s překročením imisních limitů

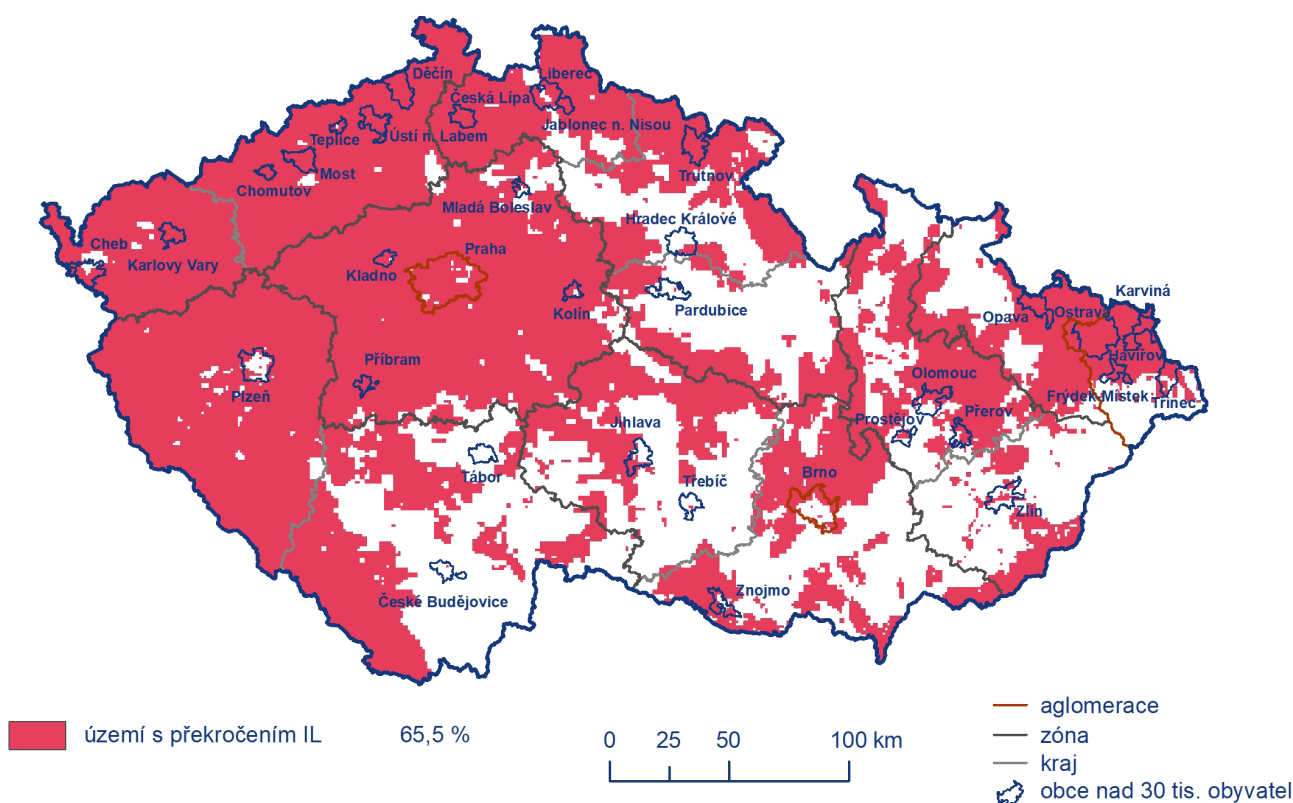
Obr. VII.1.1 Vyznačení oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozonu, 2020

Obr. VII.1.2 Porovnání oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozonu v roce 2019 a 2020

Obr. VII.1.3 Překročení imisního limitu v České republice, % plochy, 2012–2020

Obr. VII.1.4 Vyznačení oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví se zahrnutím přízemního ozonu, 2020

podmínky v únoru a také klesající spotřeba paliv díky rostoucím teplotám v zimních měsících v posledních letech. Pokles koncentrací lze přisoudit i již realizovaným opatřením pro zlepšení kvality ovzduší (zejména pak výměna kotlů), postupující obnově vozového parku a opatřením na velkých zdrojích viz kap. II a IV.

Po zahrnutí přízemního ozonu bylo oblastí s překročením alespoň jednoho imisního limitu v roce 2020 vymezeno 65,5 %

území ČR (Obr. VII.1.4), kde žije přibližně 66 % obyvatel (Tab. VII.1.1). V meziročním srovnání 2019/2020 došlo k dalšímu zmenšení plochy s překročením minimálně jednoho imisního limitu včetně ozonu o 12 %, nicméně i tak se jedná o třetí největší plochu s nadlimitními koncentracemi v hodnoceném období 2012–2020 (Obr. VII.1.3). Z grafu je patrné snížení rozsahu nadlimitní plochy v posledních dvou letech související s klesajícími koncentracemi ozonu v roce 2019 a 2020 (kap. IV.4).

Tab. VII.1.2 Překročení imisního limitu v rámci zón/aglomerací, krajů a obcí s rozšířenou působností České republiky, % plochy územního celku, 2020

Zóna / aglomerace	Kraj	Znečišťující látky uvedené v příloze č. 1 zákona č. 201/2012 Sb., v platném znění											
		Bod 1 přílohy			Bod 3 přílohy			Bod 4 přílohy					
		PM ₁₀ 36. max 24hod. průměr > 50 µg.m ⁻³	PM _{2,5} roční průměr > 20 µg.m ⁻³	Souhrn překročení IL	BaP roční průměr > 1 ng.m ⁻³	Celkový souhrn překročení bez O ₃	O ₃ max. denní 8h klouzavý průměr > 120 µg.m ⁻³	Celkový souhrn překročení s O ₃					
Aglomerace Praha	Praha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	93,02	93,02	93,02
Zóna Střední Čechy	Středočeský kraj	-	-	-	0,86	0,86	0,86	0,86	0,86	0,86	92,46	92,46	92,49
Zóna Jihozápad	Jihočeský kraj	-	-	-	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	44,62	44,65	44,65
	Píseňský kraj	-	-	-	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	96,95	96,97	96,97
	Karlovarský kraj	-	-	-	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	67,23	67,26	67,26
Zóna Severozápad	Ústecký kraj	-	0,02	0,02	1,61	1,61	1,61	1,61	1,61	97,57	97,57	97,57	
Zóna Severovýchod	Liberecký kraj	-	0,01	0,01	1	1	1	1	1	1	97,38	97,38	97,38
	Královéhradecký kraj	-	0,02	0,02	7,24	7,24	7,24	7,24	7,24	7,24	53,14	58,42	58,42
	Pardubický kraj	-	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	35,68	35,85	35,85
	Kraj Vysočina	-	0,01	0,01	2,88	2,88	2,88	2,88	2,88	2,88	55,25	57,34	57,34
Zóna Jihovýchod	Jihomoravský kraj bez Brna	-	-	-	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	47,92	47,96	47,96	
Aglomerace Brno	Olomoucký kraj	-	-	-	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	44,35	44,39	44,39	
Zóna Střední Morava	Zlínský kraj	-	-	-	4,27	4,27	4,27	4,27	4,27	47	50,4	50,4	50,4
	Zlínský kraj	-	-	-	8,08	8,08	8,08	8,08	8,08	8,08	53,63	59,13	59,13
	Zlínský kraj	-	-	-	5,86	5,86	5,86	5,86	5,86	5,86	18,82	24,68	24,68
Zóna Moravskoslezsko	Moravskoslezský kraj	-	0,03	0,03	38,73	38,73	38,73	38,73	38,73	26,48	61,08	61,08	
Aglomerace Ostrava/ Karviná/Frydek-Místek	Moravskoslezský kraj	0,05	1,32	1,32	56,17	56,17	56,17	56,17	56,17	20,28	60,03	60,03	
		0,02	0,48	0,48	44,82	44,82	44,82	44,82	44,82	24,31	60,71	60,71	

Tab. VII.1.3 Překročení imisního limitu v rámci zón/aglomerací, krajů a obcí s rozšířenou působností České republiky, % obyvatel 2020

Zóna / aglomerace	Kraj	Znečišťující látky uvedené v příloze č. 1 zákona č. 201/2012 Sb., v platném znění										
		Bod 1 přílohy			Bod 3 přílohy		Bod 4 přílohy					
		PM ₁₀ 36. max 24hod. průměr > 50 µg.m ⁻³	PM _{2,5} roční průměr > 20 µg.m ⁻³	Souhrn překročení IL	BaP roční průměr > 1 ng.m ⁻³	Celkový souhrn překročení bez O ₃	O ₃ 26. nejvyšší max. denní 8h klouzavý průměr (v průměru za 3 roky) > 120 µg.m ⁻³	Celkový souhrn překročení s O ₃				
Aglomerace Praha	Praha	-	-	-	-	-	-	-	-	96,66	96,66	96,66
Zóna Střední Čechy	Středočeský kraj	-	-	-	8,89	8,89	-	8,89	8,89	92,83	92,83	93,24
Zóna Jihozápad	Jihočeský kraj	-	-	-	0,54	0,54	-	0,54	0,54	15,65	15,65	16,2
	Píseňský kraj	-	-	-	1,46	1,46	-	1,46	1,46	58,82	58,82	60,28
		-	-	-	0,98	0,98	-	0,98	0,98	36,21	36,21	37,19
Zóna Severozápad	Karlovarský kraj	-	-	-	-	-	-	-	-	80,7	80,7	80,7
	Ústecký kraj	-	0,19	0,19	1,114	1,114	-	1,114	1,114	97,91	97,91	97,91
		-	0,14	0,14	8,15	8,15	-	8,15	8,15	93,29	93,29	93,29
Zóna Severovýchod	Liberecký kraj	-	-	-	1,78	1,78	-	1,78	1,78	77,92	77,92	77,92
	Královéhradecký kraj	-	0,34	0,34	26,54	26,54	-	26,54	26,54	34,87	34,87	53,58
	Pardubický kraj	-	-	-	3,62	3,62	-	3,62	3,62	17,58	17,58	20,92
Zóna Jihovýchod	Kraj Vysočina	-	0,12	0,12	1,15	1,15	-	1,15	1,15	41,4	41,4	49,41
	Jihomoravský kraj bez Brna	-	-	-	2,26	2,26	-	2,26	2,26	28,51	28,51	30,77
		-	-	-	0,68	0,68	-	0,68	0,68	31,29	31,29	31,97
Aglomerace Brno	Olomoucký kraj	-	-	-	41,94	41,94	-	41,94	41,94	23,34	23,34	60,09
Zóna Střední Morava	Zlínský kraj	-	-	-	39,7	39,7	-	39,7	39,7	5,89	5,89	45,59
		-	-	-	40,87	40,87	-	40,87	40,87	14,97	14,97	53,13
		-	0,18	0,18	74,73	74,73	-	74,73	74,73	8,27	8,27	78,25
Aglomerace Ostrava/ Karviná/Frýdek-Místek	Moravskoslezský kraj	0,02	2,13	2,13	94,12	94,12	-	94,12	28,63	28,63	94,38	
		0,01	1,45	1,45	87,41	87,41	-	87,41	87,41	21,58	21,58	88,8

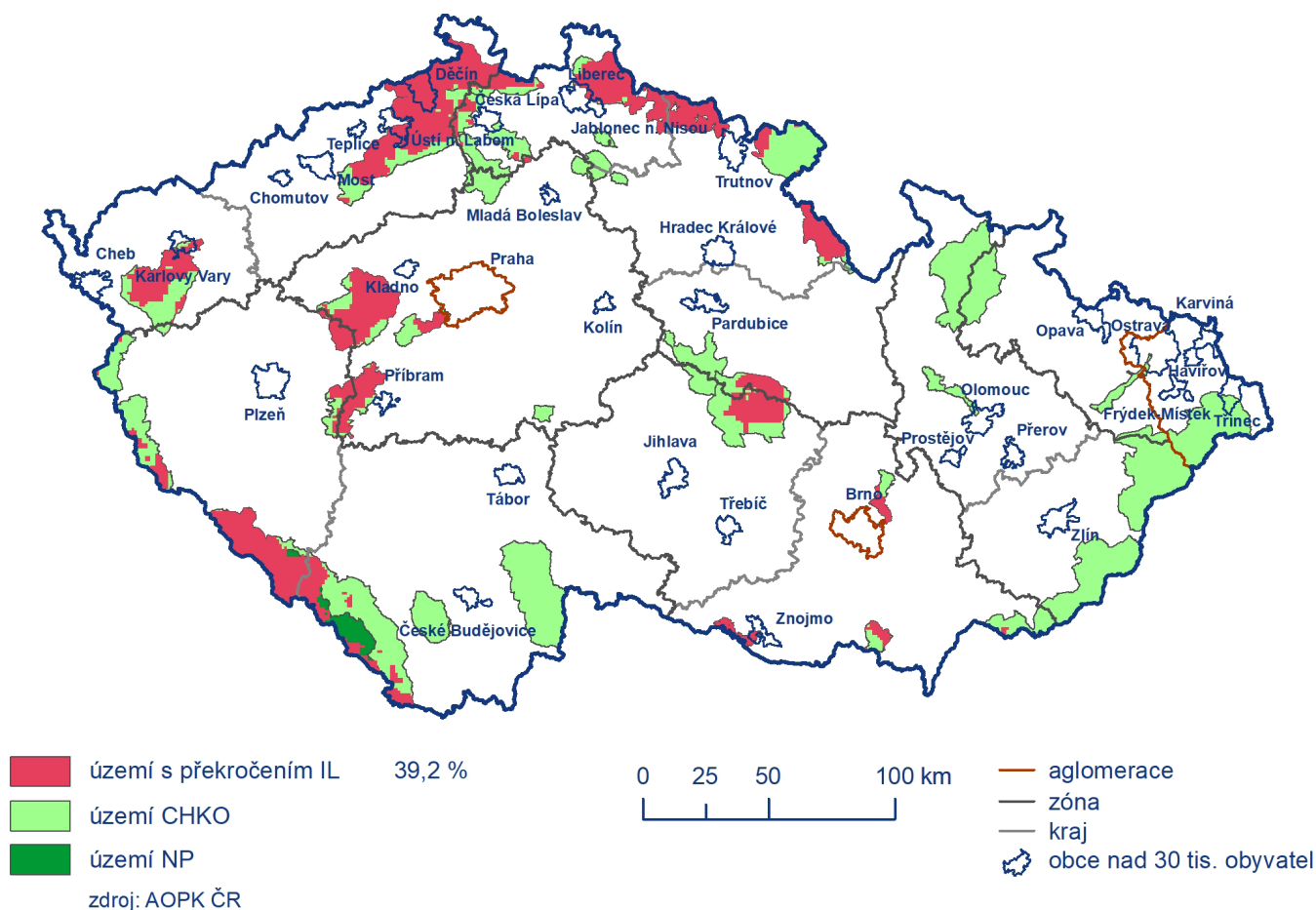
VII.2 Oblasti s překročením imisních limitů z hlediska ochrany ekosystémů a vegetace

Z hlediska ochrany nejvhodnějších přírodních lokalit ČR je vyhodnocováno i překročení imisních limitů pro ochranu ekosystémů a vegetace² na území NP a CHKO (Tab. VII.2.1). V roce 2020 došlo k překročení alespoň jednoho z těchto limitů na 39 % území NP a CHKO (Obr. VII.2.1).

Nadlimitní koncentrace NO_x se vyskytují zejména v okolí dopravních komunikací; z hlediska nejvhodnějších přírodních částí ČR došlo k překročení imisního limitu pro NO_x na velmi malém území několika CHKO (Tab. VII.2.1; Obr. VII.2.2).

V roce 2020 došlo k překročení imisního limitu pro AOT40 alespoň na části území ve všech NP a ve většině CHKO (Tab. VII.2.1).

Imisní limit pro roční i zimní průměrnou koncentraci SO_2 nebyl v roce 2020, stejně jako v předchozích letech, překročen na území žádné CHKO ani NP.

Obr. VII.2.1 Vyznačení oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu ekosystémů a vegetace na území NP a CHKO se zahrnutím přízemního ozonu, 2020

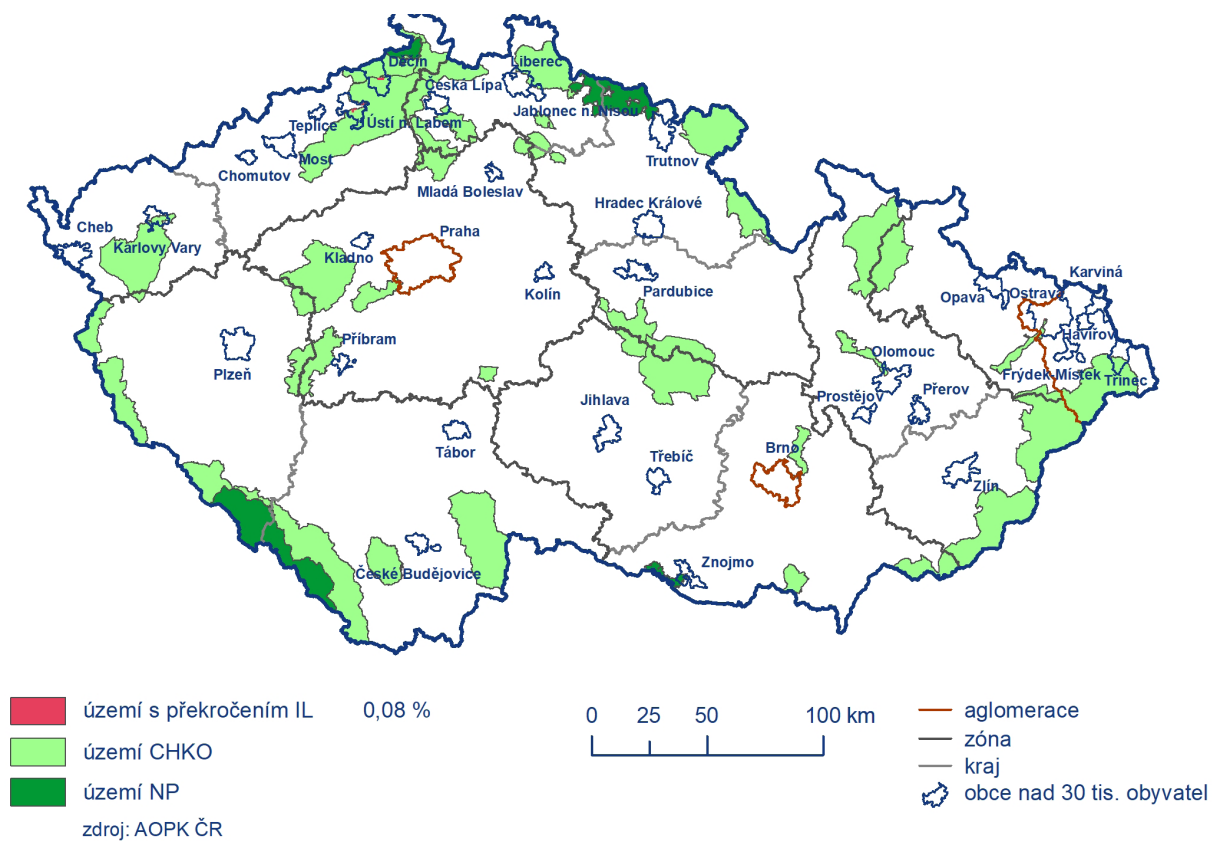
2 Imisní limit pro roční a zimní průměrnou koncentraci SO_2 , imisní limit pro roční průměrnou koncentraci NO_x a imisní limit pro O_3 vyjádřený jako expoziční index AOT40.

Tab. VII.2.1 Překročení imisního limitu (NO_x a AOT40) pro ochranu ekosystémů a vegetace v rámci NP a CHKO, % plochy NP a CHKO, 2020

NP + CHKO	NO _x Roční průměr > 30 µg.m ⁻³	O ₃ AOT 40 > 18 000 µg.m ⁻³ .h	Souhrn
NP České Švýcarsko	–	100	100
Krkonošský národní park	–	99,9	99,9
NP Podýjí	–	98,8	98,8
NP Šumava	–	72,4	72,4
CHKO Beskydy	–	–	–
CHKO Bílé Karpaty	–	1,5	1,5
CHKO Blaník	–	–	–
CHKO Blanský les	–	–	–
CHKO Brdy	–	75,7	75,7
CHKO Broumovsko	–	14,2	14,2
CHKO České středohoří	0,6	70,8	70,8
CHKO Český kras	1,8	42,2	44
CHKO Český les	–	20,4	20,4
CHKO Český ráj	–	–	–
CHKO Jeseníky	–	–	–
CHKO Jizerské hory	–	90	90
CHKO Kokořínsko - Máchův kraj	–	3,4	3,4
CHKO Křivoklátsko	–	82,1	82,1
CHKO Labské pískovce	0,2	97,9	97,9
CHKO Litovelské Pomoraví	0,03	–	0
CHKO Lužické hory	–	74,9	74,9
CHKO Moravský kras	–	56,5	56,5
CHKO Orlické hory	–	85,6	85,6
CHKO Pálava	–	51,6	51,6
CHKO Poodří	0,1	–	0,1
CHKO Slavkovský les	–	57,3	57,3
CHKO Šumava	–	37,7	37,7
CHKO Třeboňsko	–	–	–
CHKO Žďárské vrchy	–	51,1	51,1
CHKO Železné hory	–	–	–

VII. Oblasti s překročením imisních limitů

Obr. VII.2.2 Vyznačení oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu ekosystémů a vegetace na území NP a CHKO bez zahrnutí přízemního ozonu, 2020